

	10.May	17.May	Değişim		10.May	17.May	Değişim
BIST-100 Endeksi	88.533	86.796	-% 2,0 ▼	EUR/USD	1,1233	1,1156	-% 0,7 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%24,36	%26,10	174 bp ▲	USD/TL	5,9757	6,0540	% 1,3 ▲
Türkiye 5 Yıllık CDS	484	485	1 bp ▲	EUR/TL	6,7262	6,7535	% 0,4 ▲
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	1.033	996	-% 3,6 ▼	Altın (USD/ons)	1.286	1.277	-% 0,7 ▼
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,46	%2,39	-6 bp ▼	Petrol (USD/varil)	71,5	73,6	% 3,0 ▲

bp: baz puan

ABD ile Çin arasındaki ticaret müzakerelerinde çözüme ulaşamamasının yanı sıra iki ülkenin karşılıklı olarak yeni önlemler almaya devam etmesi ticaret savaşlarına ilişkin endişelerin geçtiğimiz hafta gündemde kalmasına neden oldu. Çin'de açıklanan veriler yılın ikinci çeyreğine ilişkin olumsuz bir tablo çizdi. Petrol fiyatları jeopolitik gerilimdeki artışla yükseliş kaydetti. Yurt içinde sanayi üretiminde yaşanan daralma hız keserken, işgücü göstergeleri zayıf kalmaya devam etti. Merkezi yönetim bütçesindeki bozulma Nisan ayında sürdü.

Ticaret savaşına yönelik gelişmeler geçtiğimiz hafta yakından izlendi.

ABD'nin 10 Mayıs'ta Çin'den ithal edilen 200 milyar USD'lik ürüne uyguladığı vergiyi %10'dan %25'e çıkarmasının ardından Çin Hükümeti, 1 Haziran'dan itibaren geçerli olmak üzere 60 milyar USD değerinde ABD ürününe ilave gümrük vergisi getireceğini açıkladı. Yapılan açıklamaya göre %5-25 aralığında olacak yeni gümrük vergileri 5.000'den fazla ABD ürününü kapsayacak. Öte yandan, ABD ile Çin arasındaki müzakerelerde yaşanan çözümsüzlüğe karşın ABD Başkanı Trump Çin ile kurulan diyalogun çok iyi olduğunu, iki ülke arasındaki görüşmelerin başarısız olmadığını söyledi. Haziran'daki G-20 zirvesinde Çin Devlet Başkanı Xi ile görüşeceğini açıklayan Trump, verimli bir görüşme olacağına inandığını kaydetti.

ABD Ticaret Bakanlığı Çinli telekomünikasyon şirketi Huawei'yi kara listeye eklediğini açıkladı. Ulusal güvenlik riski gerekçesiyle bu kararın alındığı açıklanırken, kararla birlikte Huawei'nin ABD Hükümetinin onayı olmadan ABD'li şirketlerden parça ve teknoloji almasının önüne geçiliyor. Diğer taraftan, ABD yönetimi otomobil ve otomobil parçası ithalatına yönelik gümrük vergisi kararını 6 ay süreyle erteledi.

Çin ekonomisi ikinci çeyreğe olumsuz bir başlangıç yaptı.

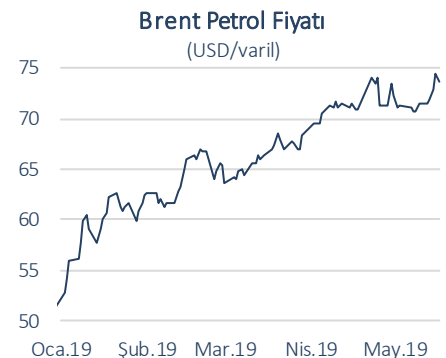
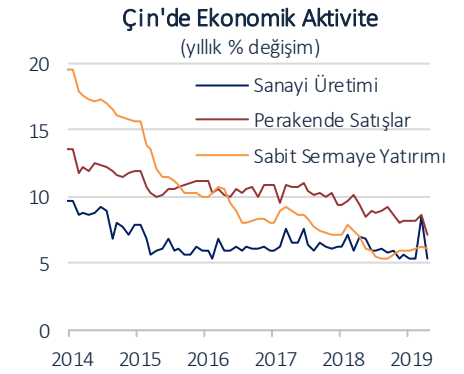
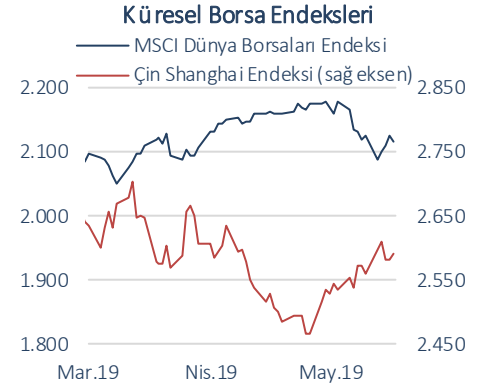
İlk çeyrekte öngörülerin üzerinde büyüme kaydeden Çin ekonomisinin söz konusu seyrini ikinci çeyrekte korumakta zorlanacağı anlaşılıyor. Ülkede Nisan ayında sanayi üretimindeki büyüme bir önceki ay yakaladığı dört buçuk yılın zirvesinden geriledi. İvme kaybının sürdüğü perakende satışlar ise 2003 yılından bu yana en zayıf artışını kaydetti. Sanayi üretimi ve iç talepteki zayıf görünüm paralelinde yatırım harcamaları da bu dönemde zayıf kalmaya devam etti.

Petrol fiyatları yükselişte...

Artan jeopolitik riskler petrol fiyatlarını destekliyor. ABD ile İran arasındaki gerilimin sıcak çatışmaya dönebileceği endişelerinin yanı sıra Orta Doğu'da tankerlere ve pompa istasyonlarına yönelik bir dizi saldırı gerçekleştirilmesiyle Brent türü petrolün varil fiyatı haftayı %3 yükselişle 73,6 USD düzeyinden tamamladı.

Sanayi üretimindeki yıllık daralma ivme kaybediyor..

Yurt içinde Mart ayında takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimindeki daralma yıllık bazda %2,2 ile beklentilerden olumlu bir görünüm sergiledi. Bu dönemde imalat sanayiinde yer alan 24 alt sektörün 13'ünde üretim yıllık bazda

Kaynak: Datastream

geriledi. Yılın ilk çeyreği itibarıyla ise sanayi üretimindeki daralma %4,8 oldu. 2018'in son çeyreğinde söz konusu daralma %7,8 düzeyindeydi. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre sanayi üretiminde aylık bazda kaydedilen artış Ocak ve Şubat'ın ardından Mart ayında da devam ederek %2,1 düzeyinde gerçekleşti.

İşsizlik oranı Şubat'ta %14,7 oldu.

İktisadi faaliyetteki zayıflık işgücü göstergelerine olumsuz yansımaya devam ediyor. TÜİK'in açıkladığı verilere göre Şubat döneminde işsizlik oranı geçen yıla kıyasla 4,1 puan artarak %14,7 oldu. Bu dönemde istihdam, yıllık bazda 811 bin kişi azalırken, işsiz sayısı yaklaşık 1,4 milyon kişi artarak 4,7 milyon kişi ile tarihi yüksek düzeye çıktı. İnşaat ve sanayi sektörlerinde istihdam sayısındaki azalışın Şubat döneminde ivme kazanması dikkat çekti. Bir önceki ay tarihi yüksek düzeye çıkan genç nüfusta işsizlik oranı ise Şubat'ta gerileyerek %26,1 oldu.

Bütçe göstergelerindeki bozulma sürüyor.

Merkezi yönetim bütçe açığı Nisan'da yıllık bazda 5,5 katına çıkarak 18,3 milyar TL oldu. Bu gelişmede harcamalardaki yükselişin yanı sıra her yıl Nisan ayında gerçekleştirilen TCMB kâr transferinin bu yıl öne çekilmesinin gelirler üzerinde yarattığı olumsuz etki belirleyici oldu ([Bütçe Dengesi raporumuz](#)).

Bazı kambiyo işlemlerinden vergi alınmasına karar verildi.

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararına göre, bankalar ile yetkili kuruluşların birbirleriyle yaptıkları kambiyo işlemleri, Hazine'ye yapılan kambiyo satışları ve döviz kredisinin ödenmesi için, krediyi veren banka tarafından krediyi alana yapılan kambiyo satışlarında BSMV %0 olarak korunurken, diğer kambiyo işlemlerinde satış tutarı üzerinden %0,1'e yükseltildi.

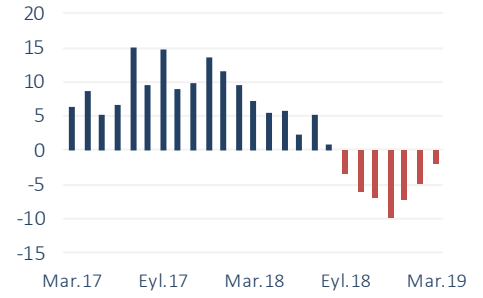
Finansal piyasalar...

Mart ayından bu yana belirgin biçimde baskı altında kalan yurt içi piyasalar geçtiğimiz hafta nispeten sakin bir görünüm sergiledi. BIST-100 endeksi haftalık bazda %2 gerilerken, TL dolar ve euro karşısında sırasıyla %1,3 ve %0,4 değer kaybetti. 2 yıl vadeli gösterge tahvilin bileşik faizi ise haftayı %26,1'den kapattı.

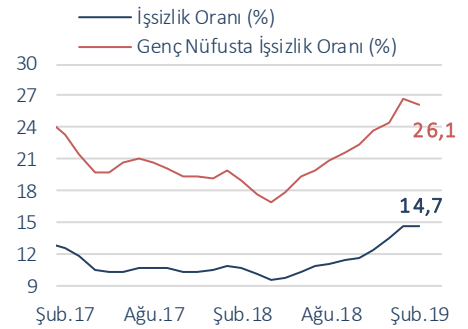
Bu haftanın gündemi...

Küresel piyasaların gündeminde ABD ile Çin arasındaki ticaret savaşı ön planda yer almaya devam edecek. Ayrıca, ABD ile İran arasında yaşanan gelişmeler de yakından izlenecek.

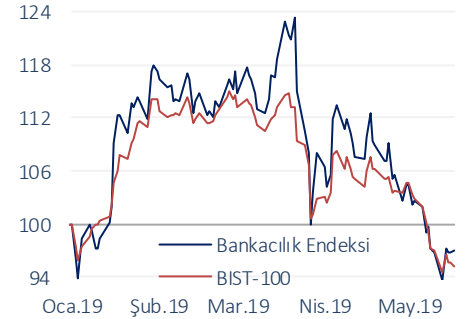
Sanayi Üretim Endeksi
(tea, yıllık % değişim)

İşgücü Piyasası

BIST-100 ve Bankacılık Endeksi (31.12.2018=100)

Veri Gündemi

Tarih	Veri	Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
21 Mayıs	TR Tüketici Güven Endeksi	Mayıs	-	63,5
	TR Merkezi Yönetim Borç Stoku	Nisan	-	1.162 milyar TL
	ABD İkinci El Konut Satışları, yıllık % değişim	Nisan	%2,6	-%4,9
22 Mayıs	TR Hazine İç Borç Ödemesi	Mayıs	1,6 milyar TL	-
	İngiltere TÜFE, yıllık % değişim	Nisan	%2,2	%1,9
	Fed Toplantı Tutanakları	Mayıs	-	-
23 Mayıs	TR Kapasite Kullanım Oranı	Mayıs	-	%75,0
	TR Reel Kesim Güven Endeksi	Mayıs	-	105,5
	Euro Alanı İmalat PMI, öncü	Mayıs	48,1	47,8
	Avrupa Merkez Bankası Toplantı Tutanakları	Mayıs	-	-
	ABD İmalat PMI, öncü	Mayıs	52,7	52,4
	ABD Yeni Konut Satışları	Nisan	680 bin adet	692 bin adet
24 Mayıs	ABD Dayanıklı Mal Siparişleri, aylık % değişim	Nisan	-%2,0	%2,7

Kaynak: TÜİK, Datastream

Sektörlerdeki Gelişmeler

Konut satışlarındaki düşüş Nisan ayında sürdü.

Türkiye genelinde konut satışları Nisan ayında yıllık bazda %18,1 oranında gerileyerek 84.403 adet oldu. İpotekli konut satışları olarak adlandırılan kredili konut satışları bu dönemde %61,3 düşerken, diğer satışların %2,1 ile sınırlı azalış kaydettiği görüldü. İstanbul, Ankara ve İzmir’de gerçekleştirilen konut satışlarındaki yıllık düşüşler sırasıyla %11,1, %27,4 ve %25,3 oldu. Türkiye genelinde geçtiğimiz yılın aynı ayında 2.043 adet olan yabancılara yapılan konut satışları 3.720 adet düzeyinde gerçekleşti.

TCMB tarafından açıklanan **konut fiyat endeksi (KFE)** Mart’ta aylık bazda %0,4 yükseldi. KFE bir önceki yılın aynı ayına kıyasla %3,45 oranında artarken, aynı dönemde reel olarak %13,6 düşüş kaydetti. Yıllık bazda İstanbul’da konut fiyatları %1,7 azalırken, Ankara ve İzmir’de sırasıyla %1,77 ve %4,12 oranında arttı. i

Perakende satış hacmi yıllık bazda %3,8 azaldı.

Takvim etkilerinden arındırılmış sabit fiyatlarla perakende satış hacmi Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %3,8 azaldı. Bu dönemde gıda, içecek ve tütün satışları %0,6, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) %5,4, otomotiv yakıtı satışları da %4,1 geriledi. Diğer taraftan, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış cari fiyatlarla perakende ciro 2019 yılı Mart ayında bir önceki aya göre %3 arttı.

ABD Türkiye’den ithal ettiği çelik ürünlerine uyguladığı gümrük vergisini düşürdü.

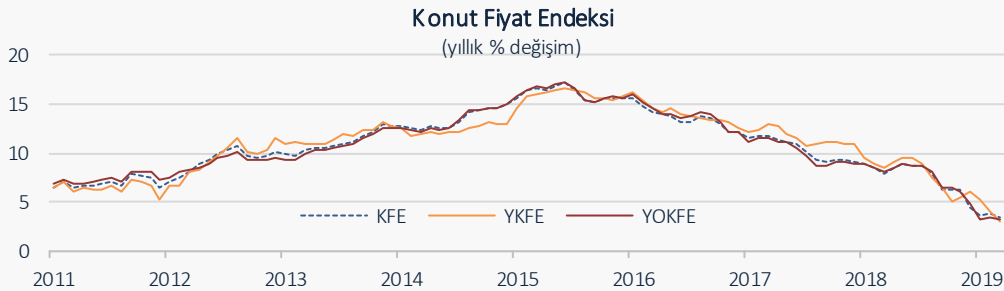
ABD, Türkiye’den ithal ettiği çelik ürünlerine uyguladığı vergiyi %50’den %25’e indirdi. ABD, geçtiğimiz yıl Ağustos ayında Türkiye’den ithal edilen çelik ürünlerine koyduğu vergiyi %25’ten %50’ye çıkarmıştı. Türkiye’nin ABD’ye yönelik demir-çelik ihracatının 2019’un ilk çeyreğinde 2018’in aynı dönemine kıyasla %88 azalarak 213,4 milyon USD’den 24,9 milyon USD’ye gerilemesinde söz konusu vergi artırımının da rol oynadığı değerlendiriliyor.

i Neden Önemli ?

Konut Fiyat Endeksi (KFE)

TCMB tarafından açıklanan KFE, Türkiye genelinde konutların gözlemlenebilen özelliklerine bağlı kalite etkisinden arındırılmış fiyat değişimlerini izlemek amacıyla oluşturulan fiyat endeksidir. Konutun fiyatını temsil etmek üzere, bireysel konut kredisi talebiyle kredi veren kuruluşlara yapılan başvurular sırasında düzenlenen değerlendirme raporlarındaki konut değerleri kullanılmaktadır. Veri kapsamında Yeni konutlar Fiyat Endeksi (YKFE) ve Yeni Olmayan Konutlar Fiyat Endeksi (YOKFE) ayrı açıklanmaktadır. Ayrıca, KFE illerin coğrafi olarak gruplandırılmasıyla 26 Bölge için ayrı ayrı açıklanmaktadır.

KFE, TÜİK tarafından açıklanan konut satış istatistikleri ile birlikte yurt içi konut talebinin göstergesi olarak kabul edilir. Bu nedenle başta inşaat sektörü olmak üzere yurt içi ekonomik aktiviteyi gözlemlemek adına önem atfedilen göstergelerden birisi olarak değerlendirilir.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Müdür Yardımcısı
erhan.gul@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

İlker Şahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.